

УДК 621.326

Спиридонова Ю. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ПЛАНУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Галушак О.Я.

Становлення ринку неможливе без глибокого знання багатоваріантних аспектів собівартості, яке викликає реальну зацікавленість товаровиробників і підприємців у підвищенні ступеня використання ресурсного потенціалу на основі застосування цих знань для систематичного зниження витрат виробництва.

Собівартість продукції – це грошова форма витрат на виробництво та збут продукції. Відображаючи рівень витрат на виробництво, собівартість комплексно характеризує ступінь використання усіх ресурсів підприємства, а значить, і рівень техніки, технології та організації виробництва.

Для визначення величини собівартості використовують різні підходи до розподілу непрямих витрат. Тому пошуки оптимального методу розподілу витрат на обслуговування виробництва і управління були і лишаються важливим моментом у еволюції та вдосконаленні калькуляційної справи. Значення методів розподілу цих витрат особливо зростає із прискоренням технічного прогресу, в результаті якого збільшується їх питома вага.

У зарубіжній економічній літературі висловлюються різні думки щодо застосування найрізноманітніших методів розподілу цих витрат. Проте більшість авторів сходиться на одному: всі ці методи не повинні забезпечувати лише функцію реєстрації явищ, що відбувалися, а мають активніше відігравати роль стимуляторів. Простежується позитивна тенденція відмовлення від однієї загальної бази розподілу і застосування диференційованих баз для чіткішого розмежування і деталізації витрат на управління і обслуговування виробництва залежно від рівня управління.

Собівартість продукції відображає економічну ефективність роботи виробничих ланок, її визначення служить засобом контролю за базовим рівнем витрат. Саме планування собівартості продукції дозволяє достовірніше формувати результативні показники діяльності підприємств, правильно визначати стратегію розвитку. Це дає можливість підприємствам успішно функціонувати в ринковій системі господарювання. Необхідність планування собівартості продукції пояснюється тим, що воно є основою ціноутворення, особливо в ринкових умовах, незалежно від методів реалізації цінової політики.

Щоб не було викривлень у собівартості продукції, необхідно правильно планувати собівартість одиниці продукції на рівні підприємства. Зокрема, мова йде про віднесення непрямих витрат на певні види продукції. Існує проблема правильності розподілу непрямих витрат на певні види продукції. Тому, враховуючи досвід зарубіжних країн, необхідно створити певну регламентацію для вибору методичних прийомів, які повинні базуватись на таких принципах: а) зрозумілості; б) доречності; в) достовірності; г) безперервності; д) обачності.

Важливу роль у зниженні собівартості продукції відіграє оперативний економічний аналіз, який дає змогу своєчасно оцінити господарські ситуації, пов'язані з формуванням собівартості продукції, виявити негативні причини та недоліки, внутрішньогосподарські резерви покращання використання виробничих ресурсів і оперативно приймати відповідні управлінські рішення.